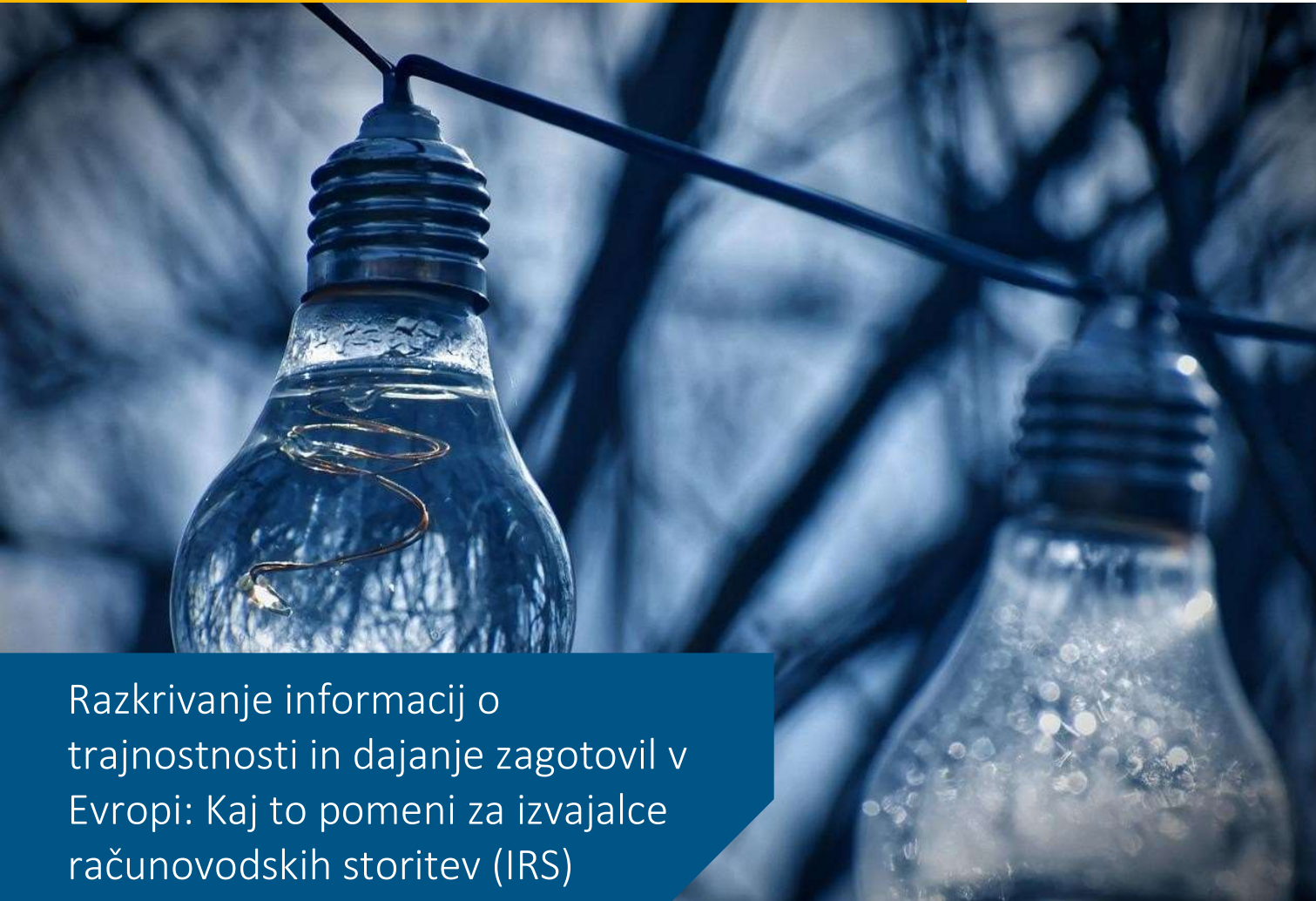

Razkrivanje informacij o
trajnostnosti in dajanje zagotovil v
Evropi: Kaj to pomeni za izvajalce
računovodskih storitev (IRS)

EFAA - European Federation of Accountants and Auditors for SMEs

December 2024

V tem članku so obravnavani evropski podatki iz primerjalne analize svetovne prakse na področju razkrivanja informacij o trajnostnosti in dajanje zagotovil revizorjev in ostalih zunanjih izvajalcev na trajnostnostna poročila, ki sta jo v seriji [State of Play](#) objavila IFAC in AICPA & CIMA. V članku so opredeljeni trendi v poročanju o trajnostnosti in praksah dajanja zagotovil revizorjev in ostalih izvajalcev v Evropi, ki so primerjani z globalnimi trendi in na kratko obravnavani. Čeprav ugotovitve pomagajo prepoznati pomembne trende in ponujajo trdno kvalitativno podlago za proučevanje praks trajnostnosti v Evropi, je pomembno opozoriti, da je analiziran vzorec, ki vključuje velike, na borzi uvrščene družbe v 13 državah - 9 državah članicah EU, Norveški, Švici, Turčiji in Združenem kraljestvu - omejen v smislu splošne reprezentativnosti. Zato bo za oblikovanje trdnejših in posplošenih zaključkov potrebno nadaljnje raziskovanje, ko bodo na voljo dodatni podatki in se bo obseg odgovorov razširil, zlasti ob upoštevanju nastajajočih regulativnih sprememb in sprememb standardov. V članku so obravnavane tudi napovedi, vključno s prihajajočimi spremembami predpisov in standardov. Na koncu se članek osredotoča na to, kaj vse to pomeni za male in srednje **izvajalce računovodskih storitev (IRS)**: kakšno vlogo lahko igrajo pri trajnostnosti preobrazbi **malih in srednje velikih podjetij (MSP)**.

Pregled Evropa v primerjavi s svetovnim povprečjem

Tabela 1: Evropa v primerjavi s svetovnim povprečjem (% podjetij)

	2019	2020	2021	2022
Podjetja, ki poročajo o ESG	Evropa 91 svetovno 91	Evropa 93 svetovno 92	Evropa 95 svetovno 95	Evropa 99 svetovno 98
Delež pridobljenih zagotovil ESG	Evropa 54 svetovno 51	Evropa 62 svetovno 59	Evropa 68 svetovno 64	Evropa 75 svetovno 69
Prejeta zagotovila s strani revizijskih podjetij	Evropa 69 svetovno 63	Evropa 72 svetovno 61	Evropa 75 svetovno 57	Evropa 82 svetovno 58

Vir: Izisledki svetovnih podatkov in izračunani evropski podatki iz serije [State of Play](#), IFAC

Iz tabele 1 je razvidno, da skoraj vse preučevana podjetja globalno poročajo o vsaj nekaterih ESG informacijah. Poleg tega vedno večje število podjetij pridobiva zagotovilo o vsaj nekaterih ESG informacijah. Četrtna analiza trendov kaže, da je frekvenca poročanja o ESG informacijah relativno visoka, vendar še vedno obstaja pomembna razlika med razmerjem poročanja in prejetimi zagotovili. Medtem ko večina storitev pregledov in podajanja zagotovil izvajajo revizijska podjetja, pa se z leti povečuje delež podajanja zagotovil, ki ga izvajajo drugi neodvisni izvajalci storitev.

V Evropi je situacija pri poročanju na splošno primerljiva z globalno sliko. Skoraj vsa podjetja so v letu 2022 poročala o vsaj nekaterih ESG informacijah. Vendar pa je v Evropi precej večji delež podjetij (75 % v primerjavi z 69 % globalno), ki so pridobila zagotovilo o teh informacijah. To ni presenetljivo, saj je [Direktiva o nefinančnem poročanju \(NFRD\)](#), predhodnica [Direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti \(CSRD\)](#), ki je začela veljati leta 2014, omogočila državam članicam, da zahtevajo, da se nenavadne informacije preverijo s strani revizorja oziroma neodvisnega izvajalca storitev, kar je nekaterim državam članicam omogočilo, da so to vključile v svoje nacionalne zakone.

1 V poročilu IFAC in v tem članku se izraza ESG in trajnostnost uporabljata izmenično.

2 Na najbližji cel odstotek.

3 1.400 podjetij iz 22 jurisdikcij (G20, Španija, Singapur in Hongkong, S.A.R.).

Ključna razlika med Evropo in svetovno sliko je v tem, kdo podaja zagotovilo glede ESG informacij. V Evropi večino (82 %) zagotovil o ESG informacijah zagotavljajo revizijske družbe: ta delež je v obdobju 2019-2022 naraščal, in sicer z 69 % v letu 2019 na 82 % v letu 2022, kar je v letu 2022 precej višje od svetovnega povprečja, ki znaša 58 %.

O razlogih, zakaj so revizijske družbe bolj prevladujoče v Evropi v primerjavi z drugimi deli sveta, je mogoče le ugibati. Ena možna razlaga je, da je poročanje o ESG zrelejše in obsežnejše, saj zajema vse vidike ESG, zato so le revizijske družbe usposobljene za zagotavljanje visokokakovostnega pregleda in zagotovila. Poleg tega imajo revizijske družbe v zvezi s tem precejšnjo učinkovitost in ekonomijo obsega, saj že imajo precejšnje znanje o stranki, ki so ga pridobila skozi revizijsko delo. Drugi možen razlog je, da so v nekaterih neevropskih državah, kot je ZDA, različni pristopi k regulaciji omogočili drugim ponudnikom dajanja zagotovil, da so se močno uveljavili na tem področju, zlasti na področju podajanja zagotovil glede emisij toplogrednih plinov.¹

Primerjava evropskih držav po državah

Kot je razvidno iz Tabele 2, je poročanje o ESG s strani podjetij v vseh evropskih državah, tako v državah članicah EU kot tudi v državah, ki niso članice EU, stalno naraščalo, in sicer z 91 % v letu 2019 na 99 % v letu 2022. Stopnje poročanja na Irskem, v Romuniji in Turčiji so bile v letu 2019 najnižje, vendar so do leta 2022 skoraj dosegli ravni večjih držav članic EU.

V letu 2022 skoraj vsa podjetja objavljajo poročila o trajnostnosti, in to še preden se z Direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti (CSRD) od leta 2025 (za poslovna leta, ki se končajo leta 2024) za velika podjetja v EU, ki kotirajo na borzi, začne postopno uveljavljati obvezno poročanje in podajanje zagotovil.

Delež dajanja zagotovil o ESG v Evropi se je močno povečal s 54 % v letu 2019 na 75 % v letu 2022. V letu 2022 so vsa podjetja v Franciji, Italiji in Španiji pridobila zagotovilo o nekaterih svojih ESG informacijah. Delež pridobljenih zagotovil v letu 2022 je bil precej nižji v Belgiji (64 %), na Irskem (56 %), na Poljskem (42 %), v Romuniji (21 %) in Turčiji (61 %), vendar se je delež zagotovil v teh državah v obdobju 2019–2022 močno povečal. Romunija je začela z nizko stopnjo 6 % in dosegla 21 %, kar pomeni trikratno povečanje.

Podatki o trendih prav tako razkrivajo, da dajanje zagotovil o trajnostnosti vse pogostejše zagotavljajo revizijske družbe, pogosto ista družba kot njihov zakonski revizor, pri čemer se je delež zvišal z 69 % v letu 2019 na 78 % v letu 2022. V Franciji, Italiji in Norveški so revizijske družbe v letu 2022 prevladoval na trgu in izvedle vse preglede in dajanja zagotovil; Nemčija ni zaostajala, saj je imela 96 %. Irska in Združeno kraljestvo izstopata kot trga pridobljenih zagotovil, na katerih so podjetja, ki niso revizijske družbe, podala večino zagotovil, pri čemer ni veliko znakov, da bi revizijske družbe povečale svoj tržni delež v obdobju 2019–2022. Švedska kaže znake, da revizijske družbe izgubljajo del tržnega deleža, saj so revizijske družbe v letu 2022 podale 92 % zagotovil, medtem ko so v letu 2019 zagotavljale 100 %. V štirih letih so revizijske družbe znatno povečale svoj tržni delež na Poljskem (s 43 % na 70 %), v Romuniji (z 0 % na 80 %) in v Švici (s 50 % na 74 %).

O razlogih, zakaj so revizijske družbe bolj prevladujoče v nekaterih evropskih državah v primerjavi z drugimi, je mogoče le ugibati. Ena možna razlaga so razlike v stopnji zrelosti trga in moči računovodske stroke v starejših državah članicah EU. Drugi možen razlog je, da so v nekaterih neevropskih državah, kot sta Združeno kraljestvo in Švica, različni pristopi k regulaciji omogočili drugim ponudnikom dajanja zagotovil, da so se močno uveljavili na tem področju, zlasti na področju podajanja zagotovil glede emisij toplogrednih plinov.

¹ Opomba ZRS (prevajalca): v Sloveniji je področje, kdo lahko poda zagotovilo na Poročilo o trajnostnosti regulirano z ZGD-1. ZGD-1 je omejil možnost dajanja zagotovil na Poročila o trajnostnosti le na revizijske družbe.

Perspektiva

Prihod [Direktive o poročanju podjetij o trajnostnosti \(CSRD\)](#) pomeni, da bo poročanje o trajnostnosti in podajanje zagotovil na ta poročanja s strani velikih podjetij, ki kotirajo na borzi, v EU in sosednjih evropskih državah verjetno postala vseprisotna v naslednjih 3-5 letih. Zato lahko pričakujemo, da bodo stopnje poročanja in podajanja zagotovil še naprej povečevala in se približale 100 %. Kar zadeva vprašanje, ali bodo revizijske družbe, zlasti večje, še naprej prevladovale na trgu dajanja zagotovil o ESG, je odvisno od tega, ali bodo države članice EU odprle trg za druge neodvisne ponudnike dajanja zagotovil, kar je možnost, ki jo dopušča CSRD. Zdi se, da se je za to možnost odločilo le malo držav, kar je revizijskim družbam omogočilo, da so se še bolj uveljavila na trgu dajanja zagotovil.

Revizijske družbe trenutno prevladujejo na trgu obvezne revizije. Njihove bogate izkušnje na področju pregledov in podajanja zagotovil jim dajejo prednost, saj se obseg dajanja zagotovil o ESG širi od ozkih specializiranih zagotovil, kot so zagotovila za emisije toplogrednih plinov, do široko obsežnih zagotovil, ki zajemajo vse zadeve trajnostnega razvoja. Velika večina zagotovil o trajnostnosti, ki jih opravljajo revizijske družbe, je izvedena v skladu z [Mednarodnim standardom poslov dajanja zagotovil \(ISAE\) 3000](#), prenovljen - Posli dajanja zagotovil, razen revizij ali preiskav računovodskih informacij iz preteklosti.

Poleg tega Evropska komisija (EK) načrtuje, da bo leta 2026 sprejela delegirani akt o poslih dajanja zagotovil na temo trajnostnosti. Zdi se, da bo ta temeljil na nedavno odobrenem [Mednarodnem standardu za dajanje zagotovil na področju trajnostnosti \(ISSA\) 5000](#), [Splošne zahteve za dajanje zagotovil o trajnostnosti](#) (v resnici so nedavno objavljene [Smernice CEAOB o drugih poslih dajanja zagotovil za poročanje o trajnostnosti](#) tesno usklajene z ISSA 5000). Revizijske družbe so veliko bolj seznanjene z ustreznimi računovodskih izkazov, Mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) iz standarda ISSA 5000, kot drugi neodvisni ponudniki dajanja zagotovil, vključno z IRS, ki trenutno ne opravljajo revizij.

CSRD in [Evropski standardi poročanja o trajnostnosti \(ESRS\)](#), ki z visoko stopnjo podrobnosti določajo obliko in vsebino poročanja o trajnostnosti v okviru CSRD, imajo pomembne posledice za poročanje o trajnostnosti in podajanju zagotovil s strani MSP-jev. Razlog za to je v poročanju o vrednostni verigi, pri čemer bodo podjetja, ki so obvezana poročati, morda morala vključiti informacije v zvezi s subjekti v svoji vrednostni verigi.

To je v ESRS opisano na naslednji način:

Vrednostna veriga

Poročanje o podjetju in vrednostni verigi

„Informacije o poročevalskem podjetju, navedene v izjavi o trajnostnosti, se bodo razširile tako, da vključujejo informacije o bistvenih vplivih, tveganjih in priložnostih, povezanih s podjetjem prek njegovih neposrednih in posrednih poslovnih odnosov v zgornji in/ali spodnji vrednostni verigi („informacije o vrednostni verigi“). Pri razširitvi informacij mora podjetje vključiti pomembne vplive, tveganja in priložnosti, povezane z njegovo vrednostno verigo navzgor in navzdol.“

Vir: [ESRS 1 General Requirements \(Splošne zahteve\)](#)

Posledica poročanja o vrednostni verigi je, da bodo potencialno na tisoče evropskih MSP-jev, ki ne kotirajo na borzi in so v vrednostni verigi velikih podjetij ali podjetij ki kotirajo na borzi in so zavezana poročati v skladu s CSRD, od teh podjetij vse pogostejše zahtevalo informacije. Poleg tega bodo ponudniki financ, zlasti banke, ki zagotavljajo večinski delež financiranja MSP-jev, vse bolj zahtevali podobne informacije za izpolnjevanje svojih obveznosti poročanja in obvladovanja tveganj, povezanih s trajnostnim razvojem. Pomembno je tudi poudariti dejstvo, da se je odnos med finančnimi institucijami in poročanjem o trajnostnosti v zadnjem desetletju močno razvil. Finančne institucije so se začele zavedati pomena vključevanja meril ESG v svoje odločitve o naložbah in posojilih. Tako je na primer leta 2015 Mark Carney, ko je bil guverner angleške centrale banke, opozoril, da so podnebne spremembe ena glavnih vprašanj in izzivov za finančne institucije (Carney, 2015). Naraščajoča skrb za podnebne spremembe in trajnosti razvoj je spodbudila finančne institucije, da skrbno upoštevajo ESG dejavnike pri ocenjevanju tveganj in priložnosti.

Evropska komisija (EK) in Evropska svetovalna skupina za računovodsko poročanje ([EFRAG](#)) sta to prepoznali in, da bi se izognili temu, da bi MSP-ji morali odgovarjati na številna ad hoc vprašanja v obliki vprašalnikov itd., sta razvili standard o trajnostnem poročanju za prostovoljno uporabo s strani MSP-jev, ki ne kotirajo na borzi ([ESRS VSME](#)). Standard, ki naj bi pripomogel izboljšati trajnostno uspešnost ter privabil stranke in zaposlene, je bil odobren s strani odbora EFRAG novembra 2024 in 17. decembra 2024 EK (izobraževalna [videoposnetka](#) sta bila objavljena naslednji dan). Pričakuje se, da bo ESRS VSME objavljen in potrjen ali priporočen za uporabo s strani EK v začetku leta 2025. Verjetno se bo veliko MSP-jev odločilo pripraviti poročila o trajnostnosti na podlagi ESRS VSME, pri čemer bodo številni MSP-ji poiskali pomoč pri svojih izbranih svetovalcih in računovodjih, pogosto IRS.

Sčasoma se lahko zgodi, da bodo ta poročila o trajnostnosti, pripravljena na podlagi ESRS VSME, pridobila tudi zagotovila s strani revizorjev ali drugih neodvisnih izvajalcev. Velika podjetja v vrednostni verigi ali banke, ki zagotavljajo financiranje, bodo morda zahtevale zagotovila o trajnostnosti bodisi zaradi zanesljivosti bodisi za izpolnitev zahtev svojih izvajalcev zagotovil o trajnostnosti. Dejstvo je, da že obstajajo znaki, da se to dogaja.

Skratka, v prihodnjih nekaj letih lahko pričakujemo eksponentno povečanje obsega poročanja o trajnostnosti in podajanja zagotovil. Zdi se, da bo velik del dodatnih pregledov in zagotovil verjetno izveden s strani revizijskih družb, predvsem velikih. V naslednjem poglavju bomo pogledali obete za IRS.

Table 2: Povprečja po evropskih državah (v % podjetij)

	Podjetja, ki poročajo o ESG				Delež pridobljenih zagotovil ESG				Prejeta zagotovila s strani revizijskih podjetij			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Belgija	92	92	92	100	43	52	57	64	80	83	85	83
Francija	100	100	100	100	96	98	98	100	98	98	98	100
Nemčija	94	94	99	100	63	70	74	85	94	95	96	96
Italija	98	98	100	100	73	90	94	100	97	98	100	100
Irska	68	72	76	100	18	28	42	56	33	20	33	35
Norveška	100	100	100	100	40	64	72	72	90	94	84	100
Poljska	96	100	100	96	29	29	28	42	43	43	43	70
Romunija	64	76	88	96	6	11	18	21	0	50	75	80
Španija	96	98	98	100	85	86	94	100	93	93	98	85
Švedska	100	100	100	100	96	100	100	96	100	100	96	92
Švica	100	100	100	100	60	68	72	88	50	47	59	74
Turčija	72	82	88	98	33	44	52	61	62	67	69	57
Združeno Kraljestvo	99	98	99	100	55	68	82	84	53	42	36	42
Povprečje – Evropa (n=13)	91	93	95	99	54	62	68	75	69	72	75	78
Povprečje – EU (n=9)	90	92	95	99	57	63	67	74	71	76	80	82

Vir: Podatki o državah so povzeti iz serije State Play, IFAC

Vloga IRS pri trajnostnosti preobrazbi MSP

V tem poglavju bomo obravnavali posledice zgoraj navedenega za IRS. Kakšno vlogo bodo imeli pri trajnostnem prehodu MSP-jev – svetovanje o trajnostnosti, priprava poročil o trajnostnosti in podajanje zagotovil na poročanje o trajnostnosti?

Raziskovalna naloga EFAA, [Vloga manjših in srednje velikih praks pri trajnostnosti preobrazbi manjših in srednje velikih podjetij](#), ki analizira ugotovitve iz ankete, v katerem je sodelovalo 37 strokovnjakov s področja IRS, ponuja nekaj koristnih vpogledov.

Sklepne ugotovitve naloge vključujejo:

- IRS bodo igrali ključno vlogo pri omogočanju trajnostnega prehoda MSP-jev z zagotavljanjem storitev na področju trajnostnosti.
- IRS so pripravljeni izpolniti to novo vlogo, vendar bodo potrebovali dodatno usposabljanje in izobraževanje, da bodo to vlogo lahko ustrezno opravljali.
- IRS so prepričani, da lahko prenesejo znanja in veščine, ki so jih pridobili s svojim izobraževanjem, usposabljanjem in izkušnjami.
- Dokler ne razvijejo potrebnih veščin, bodo te trajnostne storitve nudile predvsem velike računovodske družbe.
- IRS bodo morali biti ozaveščeni in spodbujeni k prilagajanju. Zagotoviti jim bo potrebno praktično podporo, da bodo lahko izkoristili priložnosti za ponujanje storitev na področju trajnostnosti.
- Ključna kompetenca v prihodnosti bo sposobnost predvidevanja trendov in svetovanja strankam o posledicah teh trendov.
- Tesni odnos s strankam pomenijo, da so IRS dobro pozicionirani, da ponudijo storitve, prilagojene potrebam MSP-jev.

Storitev na področju trajnostnosti, ki bo verjetno ponudila največjo priložnost je priprava poročil o trajnostnosti na podlagi ESRS VSME za MSP-je, ki ne kotirajo na borzi. Verjetno se bo veliko MSP-jev obrnilo na IRS, zlasti tiste, ki trenutno pripravljajo njihova poslovna poročila in opravljajo njihove davčne storitve. Tabela 3 prikazuje korake, ki jih morajo IRS sprejeti, da se pripravijo na ponujanje teh novih storitev. Dodati bi bilo treba, da morajo IRS delovati z zgledom – to pomeni, da morajo biti trajnostni tudi sami, da se učijo iz lastnih dejanj in so lahko verodostojni in prepričljivi pri spodbujanju storitev na področju trajnostnosti za MSP-je.

Tabela 3: Koraki, ki jih lahko IRS sprejmejo za pripravo

Imenovanje nekoga za vodjo
Razprava s strankami
Določite, katere kompetence in strokovna znanja so potrebna
Razvoj notranjih ali zakup zunanjih kompetenc in strokovnega znanja
Izkoristite prednosti storitev na področju trajnosti
Začetna pomoč strankam

Vir: [Sustainability Reporting Assurance - How SMPs Can Build the Capacity to Support SMEs \(Poročila o trajnostnosti in dajanje zagotovil – Kako lahko IRS okrepijo zmogljivost za podporo MSP-jem\)](#)

Sodelovanje zunanjega strokovnega računovodje – ki lahko trdi, da uporablja standarde, določene v javnem interesu, vključno z upravljanjem kakovosti, etike in neodvisnosti – lahko odpravi potrebo po kakršnih koli specifičnih in dodatnih zagotovilih glede informacij. Glavni uporabniki informacij, zlasti velika podjetja v vrednostni verigi ali banke, ki zagotavljajo financiranje, so lahko zadovoljni z zanesljivostjo informacij, če je računovodja s pridobljenim certifikatom sodeloval pri njihovi pripravi. Če je potrebno nekaj več, ne pa zagotovilo, lahko IRS ponudi dogovorjeno izvedbo postopkov z uporabo (prenovljen) Mednarodni standard sorodnih storitev (ISRS 4400).

Zaključne ugotovitve

Evropa bo kmalu priča hitremu in nenadnemu prehodu od prostovoljnih k obveznim zahtevam za poročanje o trajnostnosti in podajanju zagotovil. Leta 2025 bo več deset tisoč velikih podjetij, ki kotirajo na borzi objavilo celovita poročila o trajnostnosti, ki bodo podvržena pregledu s strani revizorjev ali drugi izvajalcev storitev in ki bodo podali mnenje na podlagi posla dajanja omejenega zagotovila. Še več tisoč MSP-jev, ki ne kotirajo na borzi, ki niso neposredno zavezani k uporabi CSRD, vendar so v vrednostni verigi teh velikih in na borzi kotirajočih podjetij, bodo morali zagotoviti informacije o trajnostnosti. Poklicni računovodje bodo na splošno igrali ključno vlogo pri omogočanju visokokakovostnega poročanja in podajanju zagotovil o trajnostnosti. Računovodje, ki so tudi sami MSP-ji, bodo igrali pomembno vlogo pri omogočanju visokokakovostnega poročanja o trajnostnosti za MSP-je, ki ne kotirajo na borzi. Dejstvo je, da če želimo, da IRS igrajo pomembno vlogo pri trajnostnostnem prehodu, jim moramo zagotoviti orodja, zaupanje in javno priznanje, da bodo lahko še naprej sodelovali s svojimi strankami MSP, kot so to počeli do sedaj. Na koncu je treba opozoriti, da je globalna uskladitev na področju poročanja o trajnostnosti in dajanju zagotovil zaželeno, vendar izjemno zapleteno in težko dosegljivo. Kljub temu priporočamo, sprejetje pragmatičnega pristopa, ki temelji na interoperabilnosti standardov, spodbujanju dialoga in sodelovanja med regulativnimi telesi, podjetji in vladami, pri čemer je treba priznati ključno vlogo stroke pri razvoju, sprejemanju in izvajanju teh standardov.

Viri

CEAOB

[Guidelines on Limited Assurance on Sustainability Reporting](#), September 2024

European Commission

[Frequently Asked Questions on the Implementation of the EU Corporate Sustainability Reporting Rules](#), August 2024

EFAA for SMEs

[The Role of Small- and Medium-sized Practices in the Sustainable Transition of Small- and Medium-sized Enterprises](#), July 2023

[Statement on SMEs and Sustainability: Sustainability is Good for Small Business](#), (with ESG), November 2024

[Sustainability Reporting - How SMPs Can Build the Capacity to Support SMEs](#), EFAA for SMEs, September 2023 (to be updated early 2025)

[Sustainability Reporting Assurance - How SMPs Can Build the Capacity to Support SMEs](#), EFAA for SMEs, April 2023 (to be updated early 2025)

[Sustainability Recommended Reading](#)

EFrag

[European Sustainability Reporting Standards \(ESRS\)](#) (sector agnostic Set I published in July 2023 and sector standards now under development)

[Voluntary Sustainability Reporting Standard for Unlisted SMEs](#) (ESRS VSME) (final standard to be published in early 2025)

[ESRS VSME educational videos](#), December 2024

GRI

[CSRD Essentials](#), May 2024

IFAC

[Small Business Sustainability Checklist](#), November 2023 (online version under development)

IAASB

[International Standard on Sustainability Assurance \(ISSA\) 5000, General Requirements for Sustainability Assurance](#), January 2025

IESBA

[The International Ethics Standards for Sustainability Assurance \(including International Independence Standards \(IESSA\)\)](#), January 2025